

M U N I

Autorství, screen idea, paratextualita

Martin Kos

Oblasti výzkumu

- Disertační práce: přípravy filmu *Svatý Václav* (1930)
- obecné oblasti, kterým se věnuje můj výzkum:
teorie autorství a autorská poetika,
scenáristická praxe,
český němý film,
neoformalistická analýza,
role filmových paratextů v rámci textuality.

Gray – When is the Author?

- Posun od *auteurského* diskurzu ke kolektivnímu autorství
- Autorství jako nikdy nekončící proces, který se proměňuje v čase
-> film je stále otevřený k různým změnám, a tudíž i autorským volbám (director's cuty, remasterované verze apod.) – důležitá otázka: *kdy* je autor?
- Jako autora můžeme chápat kohokoliv, kdo přispívá k utváření významů a interpretačních rámců – kromě filmařů například i archiváři, kritici nebo marketingoví pracovníci
- V různých fázích životního cyklu daného filmu se utvářejí různé autorské klastry, které mohou působit i proti sobě – vymezování autorství v daném časovém období na konkrétním místě

Macdonald – Screen Idea a Screen Idea Work Group (SIWG)

- Jako jeden z autorských klastrů například kolektivů podílejících se na literární přípravě filmu/televizního seriálu
- Posun od chápání scenáristiky jako individuální aktivity zachycené striktně ve scénáři a lineárně vedeného procesu ke konceptu *screen idea* – určité audiovizuální představě budoucího díla, která se nerealizuje pouze ve scénáři, ale i v dalších materiálech (porady, korespondence, poznámky, storyboardy apod); neexistuje žádná definitivní verze scénáře
- kdokoliv, kdo jakýmkoliv způsobem přispěje k vývoji screen idea se stává členem SIWG – scenáristika tudíž jako kolektivně probíhající praxe, v níž spolu spolupracují a soupeří různí aktéři s různými nápady, představami a zájmy

Paratextualita

- Jako autorské klastry můžeme chápat i tvůrce *průmyslově vytvářených* paratextů (trailery, plakáty, bonusy na DVD,...) nebo *diváckých* paratextů (recenze a publicita, fanfikce, spoilery,...), kteří přispívají k utváření, posilování nebo narušování významů a interpretačních rámců
- Paratexty nikoliv jenom „pouze“ (škodlivou, vítanou) reklamou zahlcující veřejný prostor, nýbrž neoddělitelnou součástí textuality
- Otázky prvků, které jednotlivé paratexty upřednostňují na úkor jiných tak, aby diváci chápali dílo v preferovaných rámcích, i způsobů, jakým různé typy paratextů dodávají „ústřednímu textu“ hodnotu

Bakalářky, které jsem vedl nebo vedu

- Autorská poetika Makota Šinkaie (funkce barevných spekter a osvětlení)
- Neoformalistické analýzy: *Děsivé dědictví*, *Nevinnost*, *Dokonalý svět*, *Dvojník*, *Animatrix*, *Dva Jakeové*
- Vyhnání z ráje: Zánik plzeňského kina Eden
- Analýza subjektivity seriálu *Ostré předměty*
- Komédia na okraji a naprieč plánmi: funkcie mizanscény a rámovania v seriáli *BoJack Horseman*
- Autorská poetika, demokratická spolupráce a komediální situace: scenáristický proces *Dívky na koštěti*
- Analýza tvůrčího procesu filmu *Hříchy lásky*
- *Děvčátko, neříkej ne!* – problematizace termínu „kontingentní film“ a formální analýza
- Výzkum remaků filmu *Černé Vánoce*